

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติ และการสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรไทย และไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ อนุมัติหลักเกณฑ์เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยให้บุตรของคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ซึ่งบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้ในอดีตถึง ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่สำรวจเพิ่มเติมภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีลักษณะตามเงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศนี้ ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง อนุมัติหลักเกณฑ์เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่ประกาศ และใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ขยายระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ออกไป ให้ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้มีผลใช้บังคับตามระยะเวลาที่ขยายนั้น

ระหว่างที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ระงับการใช้บังคับข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลอดระยะเวลาที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒ เด็กและบุคคลที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวอื่นที่ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ หรือไม่ปรากฏบิดามารดา หรือบิดามารดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ รวมทั้งผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศจนเป็นที่ประจักษ์ ตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ให้ดำเนินการภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๓ บุตรของคนที่ยอพยพเข้ามาในราชอาณาจักรและอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ครอบครัวกลุ่มชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติไว้เดิมรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร อาทิ กลุ่มเวียดนามอพยพ อดีตทหารจีนคณะชาติ จีนฮ่ออพยพพลเรือน จีนฮ่ออิสระ ไทยลื้อ ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา ผู้หลบหนีเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เนปาลอพยพ ชาวเขา บุคคลบนพื้นที่สูง หรือชุมชนบนพื้นที่สูง ลาวภูเขาอพยพ ม้งถ้ากระบอก ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มาลายา ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวกัมพูชา ชาวมอแกน รวมถึงบุตรของคนที่ยอพยพเข้ามาในราชอาณาจักรและอาศัยอยู่เป็นเวลานานที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) บิดาหรือมารดาเป็นบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้ในอดีตจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่สำรวจเพิ่มเติมภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๔ จะต้องได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และต้องเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอมีสัญชาติไทย

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าเกิดในราชอาณาจักร ได้แก่ สูติบัตร ทะเบียนการเกิด หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด โดยมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร แล้วแต่กรณี

(๓) ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น

(๔) พูดและเข้าใจภาษาไทยกลาง หรือภาษาถิ่นที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในพื้นที่จังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ขอ ยกเว้นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี คนพิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทางการสื่อสารทางจิตใจ และทางพฤติกรรม

(๕) มีความจงรักภักดีและเลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๖) มีความประพฤติดี ไม่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรไม่เคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไป หากเคยได้รับโทษดังกล่าวต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่โทษในคดีอาญาเสพติดฐานเป็นผู้ค้าหรือผู้ผลิต ต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ยกเว้นสำหรับเด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์

ทั้งนี้ บุคคลตามวรรคหนึ่ง ที่มีความประสงค์จะยื่นคำขอมีสัญชาติไทยให้ยื่นคำขอโดยยืนยันและรับรองตนเอง หรือผู้ที่ตนยื่นคำขอแทน ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นผู้พิจารณาและสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนราษฎรของผู้ที่จะได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป ตามข้อ ๓ ของประกาศนี้

(๑) ผู้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน เป็นผู้พิจารณาและสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎร

(๒) ผู้ยื่นคำขอมีสัญชาติไทยที่มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่ในจังหวัดอื่นนอกเขต กรุงเทพมหานคร ให้นายอำเภอ เป็นผู้พิจารณาและสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎร

(๓) เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือกรณีอื่นใดที่อธิบดีกรมการปกครองเห็นสมควร ให้อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้ที่อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งให้อำนาจแทน เป็นผู้พิจารณาและสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนราษฎรทั่วราชอาณาจักร

ในกรณีผู้ขอมีสัญชาติไทยตามข้อ ๓ มีลักษณะครบถ้วนตามเงื่อนไขก่อนหรือในวันที่มีประกาศนี้ ให้บุคคลนั้นได้สัญชาติไทยนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ สำหรับผู้ขอมีสัญชาติไทยที่มีลักษณะ ครบถ้วนตามเงื่อนไขหลังจากวันที่มีประกาศนี้ ให้บุคคลนั้นได้สัญชาติไทยนับตั้งแต่วันที่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) มีคำสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎร

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีสัญชาติไทย การตรวจสอบลักษณะหรือเงื่อนไข ของผู้ขอมีสัญชาติไทย และแบบพิมพ์ที่ใช้เพื่อการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่อธิบดี กรมการปกครองประกาศกำหนด โดยให้กำหนดระยะเวลาดำเนินการแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการตรวจสอบในเรื่องความประพฤติ การกระทำความผิดที่เป็นโทษทางอาญา และพฤติการณ์ ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐสำหรับผู้ขอมีสัญชาติไทยที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นคำขอ มีสัญชาติไทย

ข้อ ๖ ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดประสานกับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพิจารณา เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้กำกับการขึ้นไป ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำการในพื้นที่แต่ละอำเภอภายในเขตจังหวัด เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นผู้รับรองความประพฤติของผู้ยื่นคำขอ

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร อาจพิจารณาแต่งตั้งให้ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร แห่งใดแห่งหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่รับรองความประพฤติของผู้ยื่นคำขอที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่ รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรแห่งอื่นได้โดยอนุโลม

ให้ผู้รับรองความประพฤติของผู้ยื่นคำขอที่ได้รับการแต่งตั้ง พิจารณารับรองความประพฤติ ของผู้ยื่นคำขอ โดยขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมการปกครองประกาศกำหนด

ข้อ ๗ ผู้ใดได้รับสัญชาติไทยตามประกาศนี้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าการได้มาซึ่งสัญชาติไทย ไม่เป็นไปตามลักษณะหรือเงื่อนไขตามประกาศนี้ หรือบุคคลดังกล่าวกระทำการใด ๆ อันเป็นการ กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ทราบเหตุแห่งพฤติการณ์ดังกล่าวรายงานต่ออธิบดีกรมการปกครอง เพื่อดำเนินการถอนสัญชาติไทยของผู้นั้นตามกฎหมาย

ข้อ ๘ กรณีที่อธิบดีกรมการปกครองหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักบริหาร การทะเบียนหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาสั่งให้ลงรายการสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในทะเบียนราษฎรแล้ว เฉพาะกรณีสั่งให้ลงรายการในทะเบียนราษฎร ตามข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และอยู่ระหว่างการกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้ถือว่าเป็นคำขอตามประกาศฉบับดังกล่าว และให้ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมการปกครองประกาศกำหนด

ข้อ ๙ บรรดาคำขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เฉพาะกรณีคำขอ ตามข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับ สัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทย เป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของอธิบดีกรมการปกครองหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการ การทะเบียนหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประกาศนี้ และให้ดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมการปกครองประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ หากพ้นกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑ การยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้ สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความชัดเจนในการดำเนินการให้บุคคลตามข้อ ๓ ของประกาศฉบับนี้ ที่ยื่นคำขอภายในระยะเวลาตามข้อ ๑ ยังคงได้รับสิทธิตามประกาศฉบับนี้ต่อไป แม้ระยะเวลาที่กำหนด จะสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ให้กระบวนการพิจารณาและดำเนินการตามคำขอยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขของประกาศฉบับนี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหา และแก้ไขอุปสรรคเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย